

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Protokoll från viltförvaltningsdelegationens möte den 28 november 2023

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av protokoll som är daterat den 28 november 2023. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 7945-2023.

Avsändare är Länsstyrelsen Uppsala län.

Protokoll från viltförvaltningsdelegationens möte den 28 november 2023

Plats och tid: Lokal Oden, Länsstyrelsen i Uppsala, kl. 09:00-12:00.

Närvarande:

Beslutande ledamöter: Stefan Attefall (ordf.), Pasi Huikuri, Sören Bergqvist (ersätter ordinarie), Carina Schön, Mattias Nygren, Örjan Berglund, Per Eriksson, Stefan Holm, Signe Propst, Anders Lindström, Ann Edlund, Åsa Sikberg, Thomas Björk, Bo Jansson, Erik von Ehrenheim (ers. ord.) och Per-Gunnar Persson.

Ersättare: Jan Eriksson, Rickard Malmström, Carina Wenngren och Simone Tufvesson.

Tjänstepersoner: Lennart Nordvarg, Maria Nordholm och Anders Johannesson.

Inledning och mötespunkter

Landshövding Stefan Attefall hälsar samtliga välkomna och går igenom närvarande deltagare.

§ 1 Signe Propst valdes att tillsammans med ordförande justera protokollet.

§ 2 Mötet godkände den utskickade dagordningen med tillägg under övriga frågor.

§ 3 Föregående protokoll godkändes och lades till handlingarna.

§ 4 Redovisning av resultatet halvvägs in i älgjakten

Maria Nordholm redovisar årets resultat av spillningsinventeringen i Almunge och Österbybruk, samt informerar om Älgobsen i länet. Än är det för tidigt att säga säkert, men årets siffror tyder på att den nedåtgående trenden i älgpopulationen kan ha stabiliserats om än på en låg nivå. Älgobsen visar på en svag ökning av kalv per ko, men fortfarande är nivån lägre än målet för länet.

Ungefär hälften av de planerade 1574 älgarna är vid mötesdatum fällda. Delegationen diskuterade möjligheten till måluppfyllnad i årets älgjakt. Sannolikt hade fler älgar behövt fällas redan nu för att årets avskjutningsmål ska nås. Snön som fallit i länet underlättar inte för den fortsatta jakten.

Delegationen informeras även om att de övergripande riktlinjer för älgförvaltningen i länet revideras under 2024.

§ 5 Aktuella rovdjurshändelser

Under hösten har det skett tre tamdjursangrepp som bedöms vara orsakade av fredat rovdjur.

- Den 26 september skedde ett angrepp som resulterade i tre döda getter. Länsstyrelsen gjorde bedömningen att skadan orsakats av fredat rovdjur, dock ej med säkerhet fastställa om det rörde sig om varg eller lodjur.
- Den 6 oktober angreps ett får av lodjur, ett djur dödades.
- Den 9 oktober, skadades en Jämthund av lodjur. Här menar ägaren att det troliga är att hunden sökte upp lodjuret. Hunden blev tilltufsad, men var vid god vigör efter ett par dagar.

§ 6 Rovdjursinventeringen 2023/2024

Björn inventeras var femte år, och i år är ej ett sådant år. Björn har dock setts på viltkameror mellan Vällen och Gisslaren, så Länsstyrelsen känner till att ensamma individer förekommer i länet.

Rovdjursinventeringen, av i länet förekommande arter, pågår. Lodjur inventeras fram till sista februari och varg inventeras till sista mars. Delegationen, och de organisationer ledamöterna företräder,

uppmuntras att rapportera observationer av rovdjur i rapporteringsverktyget Skandobs.

Länsstyrelsen prioriterar uppföljning av familjegrupper – som är den kategori av djur som populationsberäkningarna baseras på. Inventeringen har haft en bra start med 17 kvalitetssäkrade observationer av familjegrupper av lodjur. Observationerna är ej färdiggrupperade, vissa av observationerna kan komma att tillhöra samma familjegrupp. Gruppering sker med hjälp av avståndskriterier, en delvis ifrågasatt metod, då flera familjegrupper kan rymmas inom 22 km, men Länsstyrelsen har god hjälp av viltkameror och fältpersonal i särskiljningen av sådana familjegrupper.

Ledamoten Per Gunnar Persson menar att det finns ett mörkertal, då lodjursspår ofta ses längs Hållnäs-kusten. Länsstyrelsen informerar om att rapporter om lodjursspår har inkommit, och kvalitetssäkrats, längs länets kuststräcka, dock kom spåren från ensamma djur som inte ingår i populationsberäkningarna.

Även vargar har bekräftats i länet. Länsstyrelsen har kännedom om ett revirmarkerande vargpar i Siggefora. Det finns dock inga indikationer på årsvälpar i reviret. Spårning har skett av icke revirmarkerande vargar i Siggeforareviret, vilket kan tyda på att vissa av fjolårsvälparna inte hade vandrat ut ur reviret.

I Västmanlands län har vargarna i gränsreviret Tinäset fångats på bild, och föryrgring är bekräftad, dock har vargarna vid mötestillfället inte kunnat bekräftas, vare sig med kamera eller spårning, i Uppsala län.

Det har även förekommit flera observationer av ensamma vargar i länet. Utöver "Flora", vargtiken som förekommer stationärt kring naturreservatet Flororna, så har fler observationer av ensamma vargar inkommit från området längs länsgränsen mot Stockholm. Det florerar rykten om revirmarkerande par, men de har hittills inte bekräftats.

§ 7 Information om nationell förvaltningsplan för stora rovdjur

Anders Johannesson informerade om att Länsstyrelsen inväntar publiceringen av den nationella förvaltningsplanen för stora rovdjur. Ny regional förvaltningsplan för stora rovdjur, som bygger på den nationella planen, är planerad att tas fram under 2024 under förutsättning att den nationella planen publicerats.

§ 8 Prövning av Länsstyrelsens förslag till miniminivåer för stora rovdjur

Viltförvaltningsdelegationen i länen ska pröva frågan om Länsstyrelsens förslag till mininivåer för stora rovdjur kan godkännas. Enligt förordning 2009:1474:s 13§: ska avvikande mening föras till mötets protokoll.

Anders Johannesson förtydligade att miniminivåprocessen innebär länens arbete med att ta fram det lägsta antalet rovdjur som ska finnas i landet, för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för respektive art. Gynnsam bevarandestatus kan i sin tur översättas till långsiktig överlevnad. För björn, lo och järv fastställs miniminivå på länsnivå. För varg fastställs miniminivån per rovdjursförvaltningsområdet.

Efter Viltförvaltningsdelegationens prövning, av liggande förslag på miniminivåer, så lämnas förslaget vidare till samverkansrådet. Samverkansrådet ska komma överens om reella siffror innan det slutgiltiga förslaget lämnas vidare till Naturvårdsverket.

§ 8 A, Björn

Viltförvaltningsdelegationen godkände det liggande förslaget på en bibehållen miniminivå och referensvärde för björn på 500 individer inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Då den senaste årens inventering i Uppsala län har inte visat på några föryngringar, av björn, har länet ett streck i inventeringsresultat. Streck innebär att vi hittills inte har kännedom om föryngring av arten. Då länet i låg grad är berörd av miniminivån för björn, inom det mellersta förvaltningsområdet, godkändes förslaget enhälligt utan att någon ledamot uppgav avvikande mening.

§ 8 B, Järv

Viltförvaltningsdelegationen godkände även det liggande förslaget, på en utökad miniminivå för järv från 44 till 60 individer, inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Förslaget innebär att det mellersta rovdjursförvaltningsområdet framöver förvaltar en större andel av järvstammen till förmån för en minskning av miniminivån i det norra rovdjursförvaltningsområdet. Då det inte har bekräftats några föryngringar av järv i länet, berörs Uppsala län i låg grad av förändringen i nuläget. Frågan väckte inga större diskussioner och förslaget om en miniminivå på 60 individer i mellersta förvaltningsområdet godkändes enhälligt, utan avvikande mening.

§ 8 C, Lodjur

För lodjur är den nationella miniminivån 870 individer eller 149 föryngringar i hela landet. I mellersta förvaltningsområdet föreslås den nya miniminivån för lodjur vara 347 individer mot tidigare 366. När det kommer till på miniminivåer så pratar vi individer, men eftersom vi inventerar föryngringar används en omräkningsfaktor. I Uppsala län används omräkningsfaktorn 5,48.

Det liggande förslaget på miniminivå i Uppsala län var oförändrat på 10 föryngringar, vilket motsvarar 55 individer.

Förslaget ifrågasattes och gav upphov till delade meningar. Ett antal ledamöter önskade att se en halvering av länets miniminivå till 5 föryngringar. Andra stödde det liggande förslaget om 10 föryngringar som länsstyrelsen presenterade. Även önskemål om en kraftigt ökad miniminivå framfördes.

Sju ledamöter gav sitt stöd till det liggande förslaget på en miniminivå på 10 föryngringar i Uppsala län, åtta ledamöter angav avvikande mening.

Följande ledamöter angav avvikande mening och önskade en lägre miniminivå på 5 familjegrupper: Mattias Nygren, Örjan Berglund, Stefan Holm, Åsa Sikberg, Bo Jansson, Erik von Ehrenheim och Per Gunnar Persson. Även Pasi Huikuri angav att han enbart önskar se en minskning från miniminivåförslaget på 10, men ej har en specifik siffra att ange.

Landshövding Stefan Attefall sammanfattar att det råder kraftigt delade meningar gällande en lämplig miniminivå för länet. Landshövdingen tar med sig delegationens synpunkter till samverkansrådet för mellersta rovdjursförvaltningsområdet men trycker på det faktum att länsstyrelsernas och i förlängningen samverkansrådets förslag till Naturvårdsverket måste summera till landets miniminivå.

§ 8 D, Varg

Då varg förvaltas inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet presenterar Länsstyrelsen ett gemensamt förslag för detta område. Förslaget är utformat med utgångspunkt i Naturvårdsverkets riktlinjer för miniminivåprocessen samt det riksdagsbeslut (Prop 2012/13:191) som säger att ”vargstammens koncentration minskas där den är som tätast samt att vargens förekomst i renkötselområdet i huvudsak ska begränsas till de områden där den gör minst skada”. Förslaget ska ta hänsyn till inventeringen av varg,

miniminivåerna ska fördelas efter där varg redan idag förekommer, därför föreslås en ökning i miniminivå i södra förvaltningsområdet.

Det förslag som Länsstyrelsen presenterar för mellersta förvaltnings-området är en miniminivå på 215 individer, vilket är en minskning från tidigare 285 individer. Samtidigt förslås norra förvaltningsområdet få ett streck för varg mot en tidigare nivå på 10 och södra förvaltnings-området få en miniminivå på 85 individer mot tidigare 5.

En klar majoritet angav avvikande mening mot det liggande förslaget, följande ledamöter angav avvikande mening: Pasi Huikuri, Sören Bergqvist, Carina Schön, Mattias Nygren, Örjan Berglund, Stefan Holm, Signe Propst, Anders Lindström, Ann Edlund, Åsa Sikberg, Thomas Björk, Bo Jansson och Per Gunnar Persson.

Kritik som uppkom var att det streck i miniminivå som föreslagits i norr ska ersättas med en reell siffra. Flera ledamöter angav att en miniminivå i norr, skulle underlätta för den invandring av varg norrifrån som behövs för att uppehålla gynnsam bevarandestatus i den nuvarande vargpopulationen, förslag om att behålla en miniminivå på 10 i norra förvaltningsområdet kom från flera personer. Tre ledamöter ansåg att det är en rättvisefråga att miniminivån inte är ett streck i norr, vargrevir bör finnas i norr, men utanför renbetesland ansåg de och en person påpekade att varg bör finnas där det är mindre tätbefolkat. Önskemål kom även om en lägre siffra än 215 i miniminivå i det mellersta förvaltningsområdet. Men röster höjdes även för att miniminivån i det mellersta och norra förvaltningsområdet inte ska sänkas från dagens 285 respektive 10 individer.

Stefan Attefall sammanfattade åsikterna i att viltförvaltningsdelegationen önskar att strecket i norra förvaltningsområdet byts ut mot en siffra, att den siffran förslagsvis tas från mellersta förvaltningsområdet. Att mellersta förvaltningsområdet förslår en lägre miniminivå än 215 och att södra förvaltningsområdet bibehåller nuvarande förslag på en miniminivå på 85 individer.

Avvikande mening från landshövdingens sammanfattande förslag angav:

Mattias Nygren och Erik von Ehrenheim med motiveringen att de vill ha följande fördelning: 100 i norra förvaltningsområdet, 150 i det mellersta och 50 i det södra.

Ann Söderlund, Anders Lindström, Sören Bergqvist och Signe Propst uppgav att de ville se en variant av grundförslaget på 215 i

miniminivå för mellersta förvaltningsområdet men önskar bibehålla 10 i miniminivå i Norra förvaltningsområdet, till förmån för en lägre miniminivå i södra Sverige på 75 individer.

Carina Schön uttryckte en avvikande mening och uppgav att mininivån bör ligga kvar på dagens 285 individer i mellersta förvaltningsområdet och 10 i det norra förvaltningsområdet, till förmån för att södra slipper höja sin miniminivå.

Landshövdingens sammanfattande förslag stöddes av en majoritet, åtta ledamöter, i VFD och Stefan Attefall lovade att ta med sig delegationens synpunkter till det kommande samverkansrådet i mellersta rovdjursförvaltningsområdet.

§ 9 Information om eventuellt beslut om licensjakt på lodjur

Anders Johannesson presenterade inventeringsresultatet från lodjursinventeringen 2022/2023, som var på 16 familjegrupper av lodjur. För att få ett antal individer används omräkningsfaktorn 5,48, vilket betyder att cirka 85–90 lodjur har inventerats i länet när vi tar en viss osäkerhet med i beräkningen. Viltförvaltningsdelegationen påminde om hur modellen för beskattningsmodellen för lodjur ser ut.

Statistiken visar att vid jakt så är fördelningen att 33 procent av de fällda lodjuren är honor. Fälls en hög andel honor så har det en effekt på kommande års reproduktion. Därför inför vissa län honkvot vid jakt.

I Uppsala län ligger förvaltningsnivån på 12 familjegrupper. Denna nivå är satt 20 procent högre än länets miniminivå, då miniminivån aldrig ska understigas.

Länsstyrelsens inriktning i frågan är att beslut om licensjakt på lodjur kommer att fattas, då 16 familjegrupper inventerats i länet och förvaltningsnivån ligger på 12 familjegrupper.

Ledamöterna gavs möjlighet att ge sina synpunkter gällande licensjakt.

Flertalet ledamöter (nio) är generellt för jakt, fem av dessa ledamöter lämnar kommentaren att de önskar ett maximalt möjligt jaktuttag på 25 individer i Länsstyrelsens kommande beslut, andra kommenterar att de önskar se ännu högre siffror. Enbart en ledamot ser honkvot som en möjlig väg att gå i den kommande jakten. En ledamot anser ej att jakt bör ske om det på något sätt riskerar miniminivån. Fem ledamöter anser att licensjakt inte bör ske, med motiveringarna att

det bland befolkningen generellt finns lågt stöd för licensjakt och att lodjur vid tidigare jakt inte skjutits där angrepp skett. En ledamot framför även att deras intresse inte stöder licensjakt, men vid behov är för skyddsjakt.

§ 10 Mötesdatum 2024

Mötesdatum för kommande år klubbades igenom. Det blir fyra möten inklusive temadag på följande datum:

- 7 februari – halvdagsmöte
- 16 maj – heldag med temadag och möte
- 4 september – halvdagsmöte
- 27 november – halvdagsmöte

Förslag till temadag och möte i Älvkarleby med fokus på fågelskador på fiske och gröda diskuterades och skapade intresse. Medlemmar i delegationen önskade även att diskutera säl-skador, men Länsstyrelsen förtydligade att säl inte förvaltas inom Länsstyrelsens viltförvaltning. Sälförvaltningen hanteras av Naturvårdsverket och HaV.

§ 11 Övrig fråga: vilthägnstatus

Maria Nordholm presenterade svar på LRF:s fråga om status på vilthägnen i länet. Status är att det i dagsläget finns 47 vilthägn i Länsstyrelsens vilthägnregister, varav cirka 30 står som aktiva. En översyn av hägnen pågår. Länsstyrelsen tittar på om verksamhet bedrivs, hägnets skick, om tillstånden är aktuella och att beslutade arealer, arter och annat följs.

§ 12 Övrig fråga: Sänkning av vildsvinsstammen

Åsa Sikberg presenterade LRF:s förslag som i korthet går ut på att en översyn av förvaltningsplanen för vildsvin önskas, med målet att sänka vildsvinstammen med 90%. Detta då det finns en oro för smitta, som afrikansk svinpest, som arten för med sig och som riskerar att spridas till tamgrisbesättningar. Länsstyrelsen förtydligar att det är de övergripande riktlinjerna som Viltförvaltningsdelegationen har mandat att pröva. Jakt på vildsvin får redan idag pågå året runt, med undantag för sugga med kultingar. Antalet fällda vildsvin per år kan man hitta på [viltdata.se: https://rapport.viltdata.se/statistik/](https://rapport.viltdata.se/statistik/)

Protokollförare

Maria Nordholm

Anders Johannesson

Justeras

Signe Propst

Stefan Attefall

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post [uppsala@lansstyrelsen.se](mailto: uppsala@lansstyrelsen.se), postadress
Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala, eller ring vår växel 010-
223 30 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/uppsala.